Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

21.2.2017

Viite Kansalaisaloite (KAA 5/2015 vp) nollatuntisopimusten kieltämisestä lailla; asiantuntijakuuleminen 22.2.2017

ASIA **TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO; työttömyysturva-asiat**

Edellä viitekohdassa mainitun kansalaisaloitteen valiokuntakäsittelyssä on pidetty ongelmallisena, että ns. nollatuntisopimuksen irtisanova työntekijä voi menettää oikeutensa työttömyysetuuteen. Työstä eroamisesta voidaan asettaa työttömyysturvalain (1290/2002) 2 a luvun 1 §:ssä tarkoitettu korvaukseton määräaika eli ns. karenssi.

Työttömyysturvalaissa ei ole säädetty tyhjentävästi pätevästä syystä erota työstä työttömyysetuutta menettämättä. Työmäärän vähäisyyttä ei työ- ja elinkeinoministeriön käsityksen mukaan ole yleensä pidetty pätevänä syynä. Nollatuntisopimuksen irtisanomisen takia henkilö voi menettää mahdollisia myöhempiä työmahdollisuuksia.

Hallitus on sopinut työmarkkinakeskusjärjestöjen kanssa lokakuussa 2016 valtiosihteeri Hetemäen vetämän työllisyystyöryhmän työhön liittyvistä jatkotoimista. Yhtenä toimena hallitus on ilmoittanut, että se valmistelee hallituksen puoliväliriiheen mennessä työmarkkinajärjestöjen kanssa tarkennukset nollatuntisopimusten pelisääntöihin.

Osana hallituksen edellä mainittuja toimia työ- ja elinkeinoministeriö on valmistellut yhdessä keskeisten työelämän järjestöjen ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa työttömyysturvalain muutosta, joka koskisi pätevää syytä erota työstä työttömyysetuutta menettämättä silloin, kun työtä on ollut tarjolla vain vähän tai ei lainkaan. Valmistelussa on ollut esillä seuraavankaltainen ratkaisu:

- työstä voisi erota työttömyysetuutta menettämättä, jos työtä on irtisanoutumista edeltävän tarkastelujakson aikana ollut tarjolla vain vähän tai ei lainkaan. Tarkastelujaksona on ollut esillä 12 viikkoa ja vähäisen tarjotun työn rajana on pidetty sitä, ettei työtä ole tarkastelujaksolla luettu työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevaan työssäoloehtoon. Käytännössä tämä tarkoittaisi yleensä sitä, ettei työtä ole millään viikolla tarkastelujakson aikana ollut vähintään 18 tuntia.
- tarkoituksena ei ole ollut valmistella säännöstä, jonka perusteella henkilö voisi milloin tahansa irtisanoutua osa-aikatyöstä työttömyysetuutta menettämättä. Tästä syystä valmistelussa on ollut esillä se, ettei mahdollista uutta säännöstä sovellettaisi säännölliseen, työsopimuksessa sovitun mukaisesti tosiasiallisesti tehtyyn osa-aikatyöhön.

Työttömyysturvalain muutoksen kolmikantainen valmistelu on kesken. Esimerkiksi muutoksen vaikutuksia ei vielä ole selvitetty. Myös nollatuntisopimuksia koskevilla

mahdollisilla työlainsäädännön muutoksilla voi olla vaikutusta siihen, millaiseen muutokseen lopulta päädytään.

LAATI:
vanhempi hallitussihteeri Timo Meling